

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 30P/509/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116225478
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8116225478.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Biščákovou v právnej veci manželky B.. H. O., U.. B., C.. X.XX.XXXX, S. Q. C. A. XX, zastúpená JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou, Slovenská 69, Prešov, proti manželovi W. O., C.. XX.X.XXXX, S. Q. C. A. XX, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom W. O., C.. X.X.XXXX X. W. O., C.. XX.X.XXXX na čas po rozvode, zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, takto

rozhodol:

I. na čas po rozvode manželstva zveruje maloleté deti W. O., C.. X.X.XXXX X. W. O., C.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. otec je povinný prispievať na výživu maloletého W. sumou 130 Eur mesačne a na výživu maloletého W. sumou 110 Eur mesačne, ktoré bude prispievať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode opakovane do budúcnosti.

IV. otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi

počas bežného roka:

- každý párny týždeň od štvrtka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod., pričom otec sa zaväzuje maloleté deti v stanovený deň a čas prevziať v mieste bydliska matky a v stanovený deň a čas v mieste bydliska matke riadne odovzdať

- každý nepárny týždeň v stredu od 14.00 hod. do 16.00 hod., pričom otec sa zaväzuje v stanovenom čase vyzdvihnúť maloleté deti v deň školského vyučovania v priestoroch školského zariadenia deti, inak v mieste bydliska matky a v stanovený čas v mieste bydliska matky riadne odovzdať

počas vianočných prázdnin:

- v párny rok od 22.12. od 18.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod. a od 05.01. nasledujúceho roka od 13.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod.

- v nepárny rok od 29.12. od 18.00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 13.00 hod.

počas veľkonočných sviatkov:

- v párny rok od stredy pred Zeleným štvrtkom od 19.00 hod. do soboty do 19.00 hod.

- v nepárny rok od veľkonočnej nedele od 10.00 hod. do utorka po Veľkej noci do 17.00 hod.

počas jarých prázdnin:

- v páry rok od prvého dňa jarných prázdnin, teda pondelka od 10.00 hod. do posledného dňa jarných prázdnin do piatka do 17.00 hod.

počas jesenných prázdnin:

- v nepárny rok od prvého dňa prázdnin od 10.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod.

počas letných prázdnin:

- každý rok od 30.06. od 19.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 19.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod.,

pričom otec sa zaväzuje maloleté deti v stanovený deň a čas prevziať v mieste bydliska matky a v stanovený deň a čas v mieste bydliska matky riadne odovzdať

matka sa zaväzuje maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť

V. v prevyšujúcej časti návrh matky zamietá.

VI. v prevyšujúcej časti návrh otca zamietá.

VII. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manželka podala dňa 8.12.2016 na Okresný súd Prešov návrh, ktorým žiadala, aby súd jej manželstvo rozviedol, maloleté deti na čas po rozvode manželstva zveril do jej osobnej starostlivosti a zo strany otca určil výživné vo výške 250,-eur mesačne na maloletého W. a vo výške 200,-eur mesačne na maloletého W.. Zároveň žiadala, aby súd upravil styk otca s maloletými deťmi každý páry víkend od piatka od 18.00 hod. do nedele do 16.00 hod. Svoj návrh odôvodnila tým, že s manželom uzavreli manželstvo dňa 15.8.2009. Počas manželstva sa im narodili maloleté deti W. O., C.. X.X.XXXX X. W. O., C.. XX.X.XXXX. Prvé problémy v manželstve nastali krátko po narodení maloletého W., kedy manžel opakovane obviňoval jej matku, že sa im mieša do manželstva. Vzťahy manžela s jej rodičmi sú veľmi zlé, nenavštevuje ich a zároveň aj jej bráni, aby ich navštevovala. Manžel bol už v čase uzavretia manželstva živnostníkom, počas manželstva sa mu nakopili dlhy, voči zdravotnej a sociálnej poisťovni ako aj voči rôznym nebankovým subjektom. Ona nemá prehľad o celkových dlhoch manžela, pretože ju o tom neinformuje. Počas manželstva začali s výstavbou rodinného domu, na ktorú si zobrali úvery z bánk. Z dôvodu, že manžel uzavrel nevýhodnú pôžičku s treťou osobou, kde nestíhal splácať úroky o dom v dobrovoľnej dražbe prišli. Z uvedeného dôvodu bývajú v rodinnom dome rodičov manžela, kde býva ja jeho sestra, kde zo strany svokry ako aj manželovej sestry počúva výčitky, že neprispieva do spoločnej domácnosti, pričom sa vyhovára na chorobu syna. Manželka vníma postavenie v manželstve ako nerovnocenné, manžel ju nerešpektuje, tvrdí, že nemá vlastný názor. Manželka nemá informácie o súčasnom zamestnaní a príjme manžela. Spoločne komunikujú len ohľadom detí. Uvedené spôsobilo stratu dôvery, ako aj citové odcudzenie medzi nimi ako manželmi. Maloletý W. trpí od narodenia vrodenu aplastickou anémiou (strata červených krviniek) v dôsledku čoho si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, preto je na rodičovskej dovolenke do 6. roku veku dieťaťa. Poberá rodičovský príspevok 203,20,-eur, prídavky na deti a pracuje na čiastočný úväzok na Obecnom úrade Q. C. A. s príjmom 182,56 eur. O zamestnaní manžela a jeho príjme nemá vedomosť. Na náklady na domácnosť a starostlivosť o deti manžel neprispieva. Ona mesačne uhrádza 15,-eur za telefón, 12,-eur sporenie mladšiemu synovi, 40,-eur cestovné, 36,-eur životné poistenie. Starší Jaroslav je zdravým dieťaťom, mladší W. potrebuje pravidelné transfúzie v Košiciach, každé tri týždne, kde matka zabezpečuje dovoz dieťaťa do nemocnice a musí dieťaťu ako aj sebe zabezpečiť stravu na celý deň. Matka W. uhrádza 22,-eur stravné v škole, 12,-eur za družinu, cestovné 10,-eur mesačne. Približne 70,-eur mesačne je potrebné vynaložiť na oblečenie, nepravidelné poplatky v škole, lieky, hygienu. Maloletému W. uhrádza 20,-eur strava v škôlke, 10,-eur školné, 10,-eur príležitostné cestovné náklady SAD. Približne 20,-eur

predstavujú výdavky na stravu počas pobytu dieťaťa v nemocnici v Košiciach, 50,-eur bežné výdavky na lieky, hygienu, oblečenie.

2. Manžel sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

3. Opatrovník v konaní ÚPSVaR Prešov v písomne podanej správe zo dňa 6.6.2017 uviedol, že matka maloletých detí je zamestnaná v Centre sociálnych služieb Prešov s príjmom 540,-eur. Byva v dvojposchodovom dome manželových rodičov, kde bývajú manželovi rodičia, sestra manžela. Za bývanie neplatí, podieľa sa na nákupoch pre celú rodinu. Otec kupuje deťom oblečenie, hračky a naposledy uhradil lyžiarsky zájazd pre maloletého W.. Manželka uviedla, že sa manželom fungujú samostatne a neustále majú konflikty. Otec maloletých detí je SZČO s príjmom 700,-eur. Na nákladoch na domácnosť sa podieľa kúpou dreva na zimu. Deti vozí zo do škôlky. Nevychádza so svokrou a podľa neho, ona stojí za ich problémami v rodine. S podaným návrhom na rozvod nesúhlasí, v prípade rozvodu nesúhlasí so zverením detí do starostlivosti matky. Maloletý W. navštevuje škôlku v Q. C. A., má zdravotné problémy s kostnou dreňou, každé tri týždne absolvuje transfúziu krvi v I.. Pripravuje sa na operáciu. Maloletý W. navštevuje 1. ročník základnej školy v Prešove. Maloletý je zdravý, bude darcom kostnej drene pre brata. Pri pohovore maloletý W. uviedol, že otec ho vozí do aj zo školy, hrá sa s obidvoma rodičmi, rád chodí k babke do M. a vie, že otec babku nemá rád. Uvádza, že u babky je mu rovnako dobre ako doma, tiež, že rodičia sa hádajú každý deň. Keby sa presťahovali k babke bol by spokojný, ale chodil by aj k otcovi.

4. Manželka na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu na rozvod manželstva trvá. Nevie si predstaviť obnovenie manželstva. Dôvodom podaného návrhu je strata dôvery medzi nimi ako manželmi. Manželovi nedôveruje, manžel sa už po uzavretí manželstva neúmerne zadlžoval, ona vie o dvoch úveroch, ale prichádza pošta od ďalších vymáhacích spoločností. Vie, že je manžel zadlžený v sociálnej, zdravotnej poisťovni. Medzi nimi ako manželmi, ona vníma nerovnocenné postavenie, manžel ju vôbec nepočúva, nerešpektuje, žiadnym spôsobom neberie do úvahy jej názory, o všetkom rozhoduje sám. Z dôvodu zadlžovania manžela prišli aj o novostavbu rodinného domu, pretože si zobrali úver od tretej osoby, ktorá ich podviedla, pričom v tejto veci bola podaná žaloba na súd, v akom stave je konanie ona nemá vedomosť. Rovnako je to pri kúpe nábytku, kedy manžel kúpil úplne iný nábytok, než ten ktorý vybrali, teraz bez jej vedomia kúpil nové auto. Od začiatku manželstva má každý z nich vlastný účet, následne keď začali prichádzať exekúcie, nesúhlasila so spoločným účtom. Ona platí výdavky na školu a škôlku pre obe deti. Manžel robí nákupy oblečenia, obuv a mimoriadne výdavky, uhradil lyžiarsky zájazd pre syna.

5. Manžel na pojednávaní uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí, tento návrh je len vyjadrením toho s čím bojuje počas celého ich manželstva a to s jeho svokrou. Manželkina mama im do všetkého zasahuje a medzi ním a manželkou sú neustále hádky. Nie je pravda, aby sa nestaral o domácnosť, deťom zariaďoval izby, o deti sa stará. Je pravdou, že od uzavretia manželstva s manželkou spolu nehospodária, každý má vlastný účet. On vie aký má manželka príjem, na jeho príjem sa ho manželka nikdy nepýtala. Manželka vie o všetkých úveroch, za dlhy, ktoré majú si môžu sami. Uviedol, že je pravdou, že manželke z účtu bez jej vedomia vybral finančné prostriedky, o čom manželke povedal až na polícii, keď bolo podané trestné oznámenie.

6. Manželia sa v priebehu konania zúčastňovali na referáte poradensko psychologických služieb na viacerých sedeniach za účelom odstránenia príčin rozvratu manželstva. Z poslednej správy referátu poradensko psychologických služieb vyplýva, že situácia manželov O. sa napriek trojmesačnej lehote odkladu rozvodového konania neposunula k pozitívnemu vyriešeniu. Naďalej je medzi manželmi nevysporiadaná finančná otázka, čo sa týka dlhov a úverov, čo dlhodobo negatívne vplýva na dôveru v partnerskom živote. Podľa vyjadrenia manželky, manžel ju doposiaľ nepresvedčil o vyriešení pozdĺžnosti a o zodpovednom finančnom hospodárení a preto mu nemôže dôverovať. Rovnako majú problém v ďalšom bývaní, pretože pán O. podmieňuje vystahovanie sa od rodičov stiahnutím návrhu na rozvod zo strany manželky. Ich vzájomná komunikácia je sytená obvineniami a negatívnymi vyjadreniami, ktoré ich od seba emocionálne vzdalujú. Obaja manželia sú toho času vyčerpaní konfliktami, ktoré ich sprevádzajú a v rozvode vidia východisko z terajšej situácie. Po rozvode manželstva manželka trvá na zverení detí do jej starostlivosti, pričom je ochotná dohodnúť sa na stretávaní detí s otcom. Manžel trvá na striedavej starostlivosti o deti. Obaja aj napriek odlišným predstavám o zverení detí do starostlivosti si uvedomujú potrebu vzájomnej konštruktívnej komunikácie ohľadom detí.

7. Manželka na ďalšom pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu na rozvod manželstva trvá. Žiada, aby boli po rozvode maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti a to vzhľadom k ich veku a naviazanosti na matku. Po rozvode manželstva bude bývať u svojich rodičov. Súhlasí so širokou úpravou stretávania sa otca s maloletými deťmi. Ďalej uviedla, že v januári 2018 by mal syn Juraj absolvovať operáciu, transplantáciu kostnej drene, kde bude syn 6 týždňov po operácii hospitalizovaný v nemocnici,

ona bude celú dobu v nemocnici so synom. Potom po prepustení do domácej liečby sa budú s manželom striedať v starostlivosti o neho. Následne budú musieť chodiť so synom na pravidelné kontroly do Bratislavy. Uviedla, že s manželom sa dohodli, že počas jej hospitalizácie so synom bude maloletý Jaroslav v starostlivosti otca.

8. Manžel uviedol, že s podaným návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Žiada, aby boli maloleté deti na čas po rozvode manželstva zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. On sa o deti vždy staral a chce sa na ich starostlivosti podieľať aj naďalej.

9. Okresný súd Prešov rozsudkom pod sp. zn. 30P/509/2016 zo dňa 11.12.2017 manželstvo účastníkov konania rozviedol. Na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti W. O., C.. X.X.XXXX X. W. O., C.. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s dňom a hodinou striedania starostlivosti 18.00 hod. Matka má právo kontaktovať sa s maloletými deťmi telefonicky alebo osobne počas týždňa, kedy budú v starostlivosti otca bez obmedzenia po dohode s otcom maloletých detí. Otec má právo kontaktovať sa telefonicky alebo osobne s maloletými deťmi počas týždňa, kedy budú v starostlivosti matky bez obmedzenia po dohode s matkou maloletých detí. Daňový bonus a prídavky na deti bude poberať matka maloletých detí. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Krajský súd v Prešove uznesením pod sp. zn. 17CoP/16/2018 zo dňa 11.9.2018 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu okrem výroku o rozvode manželstva a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie.

11. Matka maloletých detí na pojednávaní dňa 12.11.2018 uviedla, že s otcom maloletých detí naďalej bývajú v spoločnej domácnosti, a spoločne zabezpečujú starostlivosť o deti. Maloletý W. absolvoval transplantáciu, ona s ním bola v nemocnici, momentálne je so synom na OČR, pričom plánuje byť so synom dovtedy, kým to bude jeho zdravotný stav vyžadovať. Staršieho syna do školy a zo školy vodi otec. Ona sa s ním pripravuje do školy. Stará sa o liečebný režim mladšieho syna, dohaduje všetky kontroly u lekára. K lekárovi ich vezie otec detí, pretože ona nie je zdatný šofér. Ona naďalej trvá na tom, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti, podmienky na bývanie pre deti by má vytvorené, môže bývať v domácnosti svojich rodičov, ktorí bývajú na O.. Maloletý W. navštevuje základnú školu B. C.M. v Prešove. Myslí si, že zverenie detí do jej osobnej starostlivosti je vhodnejšie z dôvodu, že ak sa s otcom maloletých detí pohádajú, on potom reaguje tým spôsobom, že s ňou vôbec nekomunikuje, nedvíha jej telefón a myslí si, že rovnako by reagoval, ak by boli deti u otca, nedal by jej deti ani k telefónu.

12. Otec maloletých detí na pojednávaní dňa 12.11.2018 uviedol, že on by chcel, aby všetko ostalo tak, ako doposiaľ. Chcel by, aby všetci bývali spoločne. Najväčší problém vidí v tom, že on nechce ísť k manželkiným rodičom ani tam nikdy nepôjde, ale ak deti chcú, aby ich tam odviezol, odvezie ich tam. On staršieho syna vozí do školy, zo školy, vozí ich po lekároch, do nemocnice, do Bratislavy, život bez detí si nevie predstaviť. V budúcnosti ak sa W. zdravotný stav zlepšil bol by za striedavú starostlivosť, pretože si myslí, žeby to bolo najlepšie. Nechce sa s deťmi stretávať o 15.00 hod. poobede a potom ich zaviezť späť a podobne. On rovnako zabezpečuje starostlivosť o deti, všetko čo je potrebné, učí sa so starším synom, všetko okrem slovenčiny. Počas toho, ako bola manželka hospitalizovaná s mal. W., čo bolo 64 dní, on sa staral o staršieho syna. On si myslí, že za posledné obdobie sa jeho komunikácia s manželkou zlepšila, už sa toľko nehádajú. Manželka je na OČR so synom, pretože je to z ekonomického hľadiska výhodnejšie, on zarába viac a v práci si môže pomôcť s naftou, benzínom, alebo s vozidlom. Jeho mesačný príjem je 700,-eur v čistom.

13. Súd v konaní vypočul aj maloleté deti W. O. X. W. O. za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Maloletý W. uviedol, že je v treťom ročníku základnej školy, školu navštevuje v Prešove. Úlohy do školy s ním píše mamka, a niekedy aj ocko, ak je mamka na vyšetrení u lekára s jeho bratom. Chcel by ísť k babke a dedkovi do Prešova na prázdniny, no ocko ho tam nechce pustiť, pustí ho maximálne na jeden deň do večera. Ak bude mamka bývať v Prešove, chcel by byť štyri dni maximálne jeden týždeň pri mamke a jeden týždeň pri ockovi. Maloletý W. uviedol, že teraz je doma s mamkou. Na vyšetrenie k lekárovi chodí s mamkou, vozí ich tam ocko. Ona má rád babku a dedka, ktorí s nimi bývajú, aj babku a dedka, ktorí bývajú v Prešove. Ak bude mamka bývať v Prešove chcel by byť týždeň s mamkou a týždeň s ockom. Uviedol, že vie, že týždeň má sedem dní.

14. Matka na ďalšom pojednávaní uviedla, že sa dňa 16.3.2019 presťahovala k svojim rodičom. Rodičom bol na ich požiadanie daný súdom časový priestor na to, aby si vyskúšali realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o deti. Matka zvädzala, že otec ju vôbec neinformuje o podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí napríklad ak bol so synom na vyšetrenie u lekárky a podobne. Neumožní jej s deťmi telefonovať, ak sú deti u otca. Otec uvádzal, že matka nehovorí pravdu a maloletý W. nechce byť vôbec pri matke. Matka tvrdila, že deti nechcú ísť k otcovi.

15. Kolízny opatrovníčka uviedla, že je zrejme, že deti každému z rodičov hovoria to, čo chce každý z nich počuť, deti s rodičmi manipulujú. Rodičia vzájomne vôbec nekomunikujú.

16. Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých.

17. Znalčka z odboru psychológia, PhDr. Jana Čorejová vo veci vypracovala znalecký posudok číslo 130/2019. Znalčka v znaleckom posudku k otázke vzájomných vzťahov maloletých detí a rodičov rozobrala, že vzťah maloletého W. k matke je citovo sytený a pozitívne prežívaný, vysoko pravdepodobne je ovplyvnený zmätočnými informáciami z okolia, ktoré ho zneisťujú a vytvárajú priestor pre prežívanie neistoty, zmätku, konfliktu lojality, tenzie. Výsledkom je nemožnosť autenticky vzťahy prežívať a prejavovať resp. vyjadrovať sa o nich. Matka má k obom maloletým deťom vytvorené intenzívne a kladné citové puto. Vzťah maloletého W. k otcovi je rovnako kladný a citovo saturovaný, prirodzene prežívaný. Otec je vo vzťahu k obom maloletým deťom emocionálne intenzívne angažovaný, je na synov pozitívne naviazaný a protektívny. Vzťah maloletého W. k matke je intenzívny a pozitívny, pre maloletého je matka pravdepodobne najbližšou vzťahovou osobou a praje si zotrvať v jej blízkosti, vrátane fyzickej blízkosti. Maloletý W. je k otcovi taktiež kladne citovo pripútaný, rešpektuje otca, má ho rád a jeho väzba na neho sa javí ako pozitívna. Matka má primerané a skôr zrelé osobnostné a emocionálne predpoklady zastávať samostatne rolu rodiča a vytvárať vhodné výchovné prostredie pre maloleté deti. Psychologický profil sa javí ako priaznivejší. Otec maloletých detí je z pohľadu osobnostných a emocionálnych predpokladov menej zrelý zastávať rolu samostatného rodiča a adekvátne rezonovať s potrebami maloletých detí s ťažkosťami vytvárať priestor pre vzťah synov a matky, má sklon devalvovať matku v jej pozícii. Rodičia sú aktuálne v intenzívnom konflikte, nedôverujú si, ale sa spochybňujú a obviňujú, nie sú schopní vchádzať si v ústrety, nie sú schopní dohody a kompromisov. Nehľadajú vzájomný konsenzus, ale navzájom sa priečia, súperia o maloleté deti, pričom najmä správanie a postoje na strane otca svedčia pre nespracovanie situácie a aktuálnu neschopnosť spolupráce s matkou detí. Podľa znalčky, obe deti rodičom dôverujú, akceptujú ich autoritu, považujú ich za zdroj opory v živote a sú s oboma v kontakte, čo svedčí skôr pre normálne prežívané väzby k rodičom. Predpoklady pre úspešné a pre maloletých prospešné fungovanie v striedavej osobnej starostlivosti aktuálne nevykazujú rodičia - vzájomnou intenzívnou animozitou, konfliktami a útočením. Striedavá starostlivosť by pre maloleté deti bola vhodným riešením v prípade aspoň priemernej spolupráce a základnej dôvery rodičov. V prípade, že rodičia nevedia vzájomne kooperovať, striedavá osobná starostlivosť by bola pre deti veľmi záťažujúca a nevytvárala by pre nich bezpečné prostredie. Z dôvodov na strane rodičov sa preto javí ako najvhodnejšie ponechať maloleté deti v osobnej starostlivosti matky a styk s otcom upraviť v intenzívnejšom rozsahu. Ako vhodná úprava sa javí styk maloletých detí s otcom od štvrtka do pondelka v párnom týždni a vo štvrtok, alebo iný deň popoludní v nepárnom týždni. Sviatky a prázdniny je vhodné upraviť styk striedavou formou. Na otázku, či niektorý z rodičov negatívne ovplyvňuje deti, znalčka odpovedala, že verbálne vyjadrenia v rozhovore s maloletými deťmi sú z časti vágne, maloletí nemajú primerané vysvetlenia pre svoje tvrdenia vo vzťahu k matke sa javia ako zneistení. Nemožno vylúčiť, že ich prejav je štylizovaný a nie celkom autentický, je možné, že nasledujú otca v jeho odmietaní matky a nepresadzujú vlastnú vôľu, ale stotožňujú sa s otcovými predstavami v nevyhnutnej (a pochopiteľnej) snahe vyhnúť sa stresu a veľkej záťaži. Na základe vyšetrenia nemôže vylúčiť negatívne ovplyvňovanie detí proti druhému rodičovi najmä u otca formou nevytvárania priestoru pre vzťah k matke ani pre styk s matkou.

18. Znalčka PhDr. Jana Čorejová na pojednávaní uviedla, že na záveroch znaleckého posudku v plnom rozsahu trvá. Konštatovala, že na základe jej znaleckého vyšetrenia sú vzájomné citové vzťahy detí k obom rodičom veľmi pevné a práve vyhrtený konflikt medzi rodičmi bráni tomu, aby mohli byť deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V prípade, ak by takýto konflikt medzi rodičmi nebol, bola by možná a vhodná striedavá starostlivosť. Za daných okolností by bolo vhodné, aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a to vzhľadom k tomu, že pri znaleckom skúmaní a pozorovaní dospela k záveru, že matka ako osobnosť viac rešpektuje vôľu a záujem maloletých detí, taktiež je ústretivejšia vo vzťahu k tomu, aby sa maloleté deti stretávali s otcom ako naopak, je zároveň osobnostne zrelšia ako matka. U matky nezistila také správanie, aby negatívne ovplyvňovala deti proti otcovi. Vo vzťahu k otcovi maloletých detí trvá na tom, čo uviedla v znaleckom posudku, že otec negatívne vo vzťahu k matke deti ovplyvňuje, pričom to pozorovala aj pri znaleckom skúmaní a pozorovaní, kde deti pritom, keď matka prišla, boli zo začiatku zneistené, potom prejavili radosť a dôveru k matke, chceli s matkou aj zotrvať, čo otec deťom v podstate zakázal s tým, že deti si to neprajú, čo bolo v priamom rozpore s tým, čo deti pri znaleckom skúmaní a jej pozorovaní akú vôľu prejavovali, taktiež deti uvádzali, že chcú byť s matkou, len kratšie, avšak nevedeli to žiadnym spôsobom zdôvodniť. Ich výpovede boli neautentické. Deti sú z celej tejto situácie a to napätia medzi rodičmi

zneistený, predovšetkým starší Jarko. Je tu predpoklad, že deti sa budú správať v takomto napätí a úzkosti tak, že sa priklonia k silnejšiemu rodičovi, v tomto prípade je to otec, ktorý má väčšiu kontrolu nad danou situáciou, pretože deti prežívajú i úzkosť, napätie, strach z toho, že ak sa rozhodnú pre mamku, zrania otca a opačne. Znalkyňa v závere uviedla, že obaja rodičia sú inteligentní ľudia, je s nimi možné psychologicky pracovať, ak to budú sami chcieť.

19. Súd bez návrhu začal konanie o uloženie výchovného opatrenia rodičom v zmysle § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine. Uznesením Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/509/2016 zo dňa 15.1.2020 bolo prerušené konanie do právoplatného skončenia konania a realizácie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine.

20. Z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 27P/20/2020 mal súd preukázané, že uznesením Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 27P/20/2020 zo dňa 18.5.2020, právoplatným dňa 3.6.2020, bolo rodičom maloletých detí uložené výchovné opatrenie a to povinnosť zúčastňovať sa odborného poradenstva na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov za účelom zlepšenie ich vzájomnej komunikácie a naštartovania konštruktívnej komunikácie v záujme maloletých detí. Zo správy z poradensko - psychologického procesu vyplýva, že psychológ RPPS pracoval s oboma rodičmi v období od 18.6.2020 do 11.8.2020 na zlepšení ich vzájomnej komunikácie a na naštartovaní komunikácie v záujme ich maloletých detí v rámci uloženého výchovného opatrenia. Zároveň psychológ RPPS v uvedenom období zrealizoval aj rozhovory s oboma maloletými deťmi. Okrem spomínaného obdobia rodičia dochádzali na RPPS na konzultácie individuálnou i dyadickou formou aj v rokoch 2018 a 2019, rovnako za účelom zlepšenia miestami ich vysoko konfliktnej komunikácie, resp. absencie ich vzájomnej komunikácie. Keďže p. O. počas rozhovorov často uvádzal, že synovia nechcú chodiť k matke a on nepôjde proti ich vôli a nebude ich násilu nútiť k návštevám matky, psychológ sa rozhodol požiadať oboch rodičov o možnosť porozprávať sa aj s oboma ich deťmi. Počas zrealizovaných konzultácií v rámci výchovného opatrenia s oboma rodičmi opakovane rozprával o tom, prečo je dôležitá komunikácia medzi nimi napriek tomu, že sú rozvedení a ako by mala ich rodičovská komunikácia vyzeráť. Keďže medzi oboma rodičmi je obzvlášť problematické odovzdávanie si detí, ku ktorému nie vždy aj dôjde, prioritne sa venovali pravidlám, ktoré by im mohli pri odovzdávaní pomôcť. Vzhľadom k tomu, že súdom nariadená striedavá osobná starostlivosť nefunguje, venovali sa príčinám tohto stavu, pretože sa stáva, že prejde aj niekoľko týždňov počas ktorých synovia nevideli matku. Pána Sekeru systematicky viedli k tomu, aby synov pozitívne motivoval ku kontaktu s matkou. Počas konzultácii sa opakovane venovali aj odstraňovaniu negatívnych nánosov spochybňovaniu matky. Otec opakovane tvrdil, že matka nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o synov a on synov nebude podporovať v tom, aby matku navštevovali. Z rozhovoru s maloletým W. O. vyplynulo, že je mu nesmierne ľúto, že rodičia spolu nežijú a že by si veľmi pral, keby znova žili ako rodina. Avšak vie, že to nie je už možné. Sám spontánne rozprával o tom, že chce byť s oboma rodičmi, ale je to ťažké, lebo oni sa nevedia dohodnúť. Striedavá starostlivosť mu podľa jeho slov vyhovuje, vie si predstaviť aj do budúcnosti byť týždeň u mamky a týždeň u ocka. Problém nastáva vtedy, keď chce zostať s niektorým z nich dlhšie, lebo mu je s ním dobre. Chcel by, aby sa vedeli rodičia dohodnúť na tom, že keď je pri jednom z nich a chcel by s ním zostať o dva - tri dni dlhšie, aby to nebol problém. Napríklad v čase rozhovoru na referáte (streda 29.7.) bol pri mame, pri ktorej mal zostať do piatku. Chcel by pri nej ale zostať až do nedele, no nevedel, či sa to podarí, lebo ocko pre neho v piatok príde a odvezie ho domov. Podobne sa počas rozhovoru vyjadril aj maloletý Juraj, ktorý podľa jeho slov chce byť s oboma rodičmi, páči sa mu aj v Drienovskej Novej Vsi, aj v Prešove. Práve túžba maloletého W. je medzi rodičmi problém. Často sa stáva, že v piatok príde matka pre deti pred dom otca. Otec sa detí spýta, či chcú ísť k matke, na čo príde odpoveď, že teraz nie, lebo sa hrajú a je im dobre. Matka uviedla, že otec deti nijakým spôsobom nemotivuje k tomu, aby dodržiavali termíny. Komunikácia medzi rodičmi je sytená silnou nedôverou, vzájomným osočovaním a napádaním. Pani O. tvrdí, že otec deti manipuluje proti nej, predovšetkým tým, že sa o nej negatívne vyjadruje. Vytvára tak atmosféru, v ktorej matka je opisovaná ako tá, ktorá vždy robí problémy. Pán O. popiera to, že by deti manipuloval, ale tvrdí, že chlapcom hovorí len pravdu a nebude im matku opisovať ako pozitívnu osobu, keď ňou nie je. Nedôvera medzi rodičmi sa manifestuje aj v bežných situáciách, keď napríklad matka požiadala otca, aby dal synovi bicykel počas týždňa, keď budú deti u nej, na čo otec povedal, že v žiadnom prípade, lebo ten bicykel by už nikdy nevidel, lebo by ho nevrátila. Problém je aj so vzájomným informovaním sa ohľadom zdravotného stavu maloletého W., s ktorým je nutné dochádzať na kontroly do Bratislavy kvôli jeho ochoreniu. Pani O. sa sťažuje, že od otca nemá informácie o termínoch vyšetrení a výsledkoch vyšetrení. Pán O. hájil názor, že si tie informácie môže zohnať, lebo je rovnako rodič ako on. Psychológ konštatoval, že zablokovanie sa rodičov v konflikte a vnútorné presvedčenie o tom, že problémom je ten druhý, bráni v konštruktívnej práci s oboma rodičmi. Psychológ obom rodičom ponúkol,

že by bolo vhodné, aby navštevovali skupinové stretnutia pre rodičov, ktorí uviezli v podobnom probléme ako oni, s čím matka súhlasila, otec detí to odmietol.

21. Z aktuálnej správy kolíznej opatrovníčky zo dňa 29.9.2020 vyplýva, že na Okresnom súde prebieha toho času pod sp. zn. 27Em/2/2020 konanie o výkon rozhodnutia, kde sa matka maloletých detí domáha stretávania sa s maloletými deťmi. Dňa 9.3.2020 prebehlo prvé stretnutie rodičov na Okresnom súde Prešov, kde sa rodičia ústne dohodli na dočasnej úprave rodičovských práv a povinností, kedy mala prebiehať týždenná striedavá osobná starostlivosť v zmysle uznesenia Krajského súdu v Prešove. Po uplynutí obdobia dvoch mesiacov sa malo dňa 4.5.2020 uskutočniť druhé stretnutie rodičov, na ktorom sa otec nezúčastnil, matka uviedla, že striedavá osobná starostlivosť neprebieha. Podľa slov matky otec nedodržiava žiadne dohody a neustále tvrdí, že maloleté deti nechcú ísť k matke. Zo strany SPODaSK bolo vydané odporúčanie v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele realizované Centrom pre deti a rodinu za účelom vykonávania odbornej metódy práce pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách. Tieto opatrenia sú vykonávané formou dobrovoľnosti a obaja rodičia s tým súhlasili. Psychológ z CDR DRaK, ktorý s rodinou pracoval v záverečnej správe uviedol, že ďalšia spolupráca s rodinou sa vzhľadom na vykonané intervencie a vysokú intenzitu rodičovského konfliktu nejaví v súčasnosti ako užitočná.

22. Súd na pojednávaní dňa 4.11.2020 mal výsluchom rodičov preukázané, že striedavá osobná starostlivosť nad maloletými deťmi neprebieha. Otec uvádzal, že deti nechcú ísť k matke. Matka uviedla, že deti k nej nechodia, otec nedodržiava čas stretnutí.

23. Podľa § 24 odsek 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

24. Podľa § 24 odsek 3 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

25. Podľa § 24 odsek 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné

informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

26. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

27. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

31. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Súd na základe vykonaného dokazovania zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Súd v konaní rozsudkom zo dňa 11.12.2017 (ktorý bol následne zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 17CoP/16/2018 zo dňa 11.9.2018) zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. V priebehu konania bolo uznesením Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 24CoP/187/2019 zo dňa 19.12.2019 o nariadení neodkladného opatrenia nariadená striedavá osobná starostlivosť nad maloletými deťmi v týždňových intervaloch. Otec maloletých detí bol tým z rodičov, ktorý od začiatku konania navrhoval striedavú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi.

Z vykonaného znaleckého dokazovania ako aj výsluchu maloletých detí na súde vyplynulo, že vzhľadom k pevným citovým väzbám maloletých detí na oboch rodičov a prejavenej túžby detí, aby sa realizovala striedavá osobná starostlivosť, bola práve táto forma starostlivosti o deti na čas po rozvode, bola tou najlepšou formou starostlivosti v prospech detí. Na druhej strane vysoko konfliktná situácia medzi rodičmi, ich vzájomná nedôvera, napätie, ktorá ani po rokoch od podania návrhu na rozvod manželstva dňa 8.12.2016 neutícha, naopak narastá je prekážkou v realizácii takejto starostlivosti. Rodiča maloletých detí nie sú schopní vzájomnej konštruktívnej komunikácie v záujme maloletých detí, napriek tomu, že im zo strany súdu ako aj kolízneho opatrovníka bola opakovane ponúkaná a realizovaná psychologická pomoc a podpora a to formou výchovného opatrenia na referáte poradensko psychologických služieb, cestou akreditovaného subjektu CDR Drak prešov, ale aj predtým v rokoch 2018 a 2019. Psychológ referátu ako aj psychológ akreditovaného subjektu skonštatovali, že nie je možné a účelné s rodičmi ďalej pracovať z dôvodu ich uviaznutia vo vysoko intenzívnom rodičovskom konflikte. Súd mal zároveň zo znaleckého dokazovania, správy psychológa ako aj vyjadrenia samotných rodičov preukázané, že otec je tým z rodičov, ktorý negatívne ovplyvňuje deti voči matke. Takéto správanie sa otca popísala znalkyňa v znaleckom posudku, ktoré priamo pri znaleckom vyšetrení pozorovala, psychológ referátu, kde sa otec vyjadril, že podľa neho matka nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o synov a on nebude deti podporovať v tom, aby matku navštevovali. Otec pritom nepredložil súdu žiaden dôkaz o tom, aby preukázal svoje tvrdenia o tom, že matka sa o deti nedostatočne stará. Otec sa aj pred súdom vyjadril, že nebude deťom hovoriť o matke pozitívne, ak to nie je pravda. Zároveň je preukázané, že striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti neprebíha, otec deti nepripravuje na to, aby mohli ísť k matke, sú obdobia, kedy prejde aj niekoľko týždňov, kedy sa matka s deťmi nestretne. Matka maloletých detí podala aj návrh na výkon rozhodnutia, kde konanie je vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27Em/2/2020. Uznesením Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 27Em/2/2020 zo dňa 29.9.2020 bola otcovi maloletých detí uložená pokuta vo výške 500,-eur. Súd na základe uvedených skutočností zveril maloleté deti v zmysle ustanovenia § 24 ods. 4 zákona o rodine do osobnej starostlivosti matky, pretože takýmto spôsobom bude rešpektované právo maloletých detí na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi. Otec maloletých detí nerešpektoval žiadne súdne rozhodnutie, alebo dohodu s matkou uzavretú na súde, maloleté deti nepripravoval na stretnutie s matkou, naopak deti negatívne ovplyvňoval voči matke a tak dochádzalo ku strate kontaktu detí s matkou, čo je v priamom rozpore s najlepšimi záujmami detí. Naopak ak boli deti u matky nebolo ani raz preukázané, alebo tvrdené, aby matka načas neodovzdala deti otcovi, alebo, aby mu bránila v kontakte s deťmi. Otec maloletých detí si musí uvedomiť, že takéto jeho správanie je rodičovsky nezrelé a nevytvára stabilné výchovné prostredie pre deti, ktoré majú k obom rodičom vytvorené pevné citové väzby a oboch rodičov potrebujú vo svojom živote a vo svojej blízkosti.

33. Pri úprave styku otca s maloletými deťmi vychádzal súd zo záverov znaleckého posudku ako aj toho, že deti sú rovnako naviazané na otca, majú s ním dobrý citový vzťah, preto stretávanie počas bežného roka upravil počas párneho týždňa od štvrtka do nedele, tak, aby aj otec mal možnosť odviezť a vyzdvihnúť deti zo školy, pripravovať sa s nimi do školy, ako aj jeden deň poobede počas nepárneho týždňa. Sviatky a prázdniny súd upravil striedavou formou, tak, aby každý z rodičov mal určený rovnaký čas na trávení týchto voľných dní s maloletými deťmi.

34. Pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal súd z potrieb maloletých detí a príjmových a majetkových pomerov otca. Otec uvádzal svoj čistý mesačný príjem 700 - 800,-eur, má k dispozícii firemné auto, s tým, že formou podnikania si môže pomôcť aj s pohonnými hmotami. Otec býva spolu s rodičmi v rodinnom dome. Maloletý Jaroslav je vo veku 10 rokov, je žiakom piateho ročníka základnej školy, je zdravým dieťaťom. Maloletý Juraj je vo veku 8 rokov, je žiakom druhého ročníka základnej školy. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzal súd zároveň aj z tabuľky pre určenia vyživovacej povinnosti vypracovanej Ministerstvom spravodlnosti ČR, ktorá je postupne prebraná aj judikatúrou slovenských súdov. Na maloletého Jaroslava súd určil vyživovaciu povinnosť vo výške 130,-eur, čo predstavuje náklady nielen na jeho výživu, ale aj nákup oblečenia, obuvi, školskú dochádzku a aktívne trávenie voľného času. Na maloletého Juraja súd určil výživné vo výške 100,-eur mesačne, čo považoval za primerané a zodpovedajúce veku dieťaťa osem rokov, ako aj toho, že momentálne nemá žiadne voľnočasové aktivity vo forme platených krúžkov. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie vyššie výživného ako nedôvodný zamietol.

35. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 122 CMP ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená odvolanie.

Podľa § 376 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.